

GSM1800 VE UMTS BAZ İSTASYONLARI İÇİN YÜKSEK KAZANÇLI DİZİ ANTEM TASARIMI

Mehmet ÇİYDEM

ENGİTEK Mühendislik Ltd, 06460 Balgat, Ankara.

mehmet.ciydem@engitek.com.tr

(Geliş/Received: 05.07.2013; Kabul/Accepted: 03.10.2013)

ÖZET

Bu çalışmada, GSM1800 ve UMTS baz istasyonlarında kullanılabilecek dizi anten tasarlanmış ve uygulaması yapılmıştır. Bu amaçla, daha önce geliştirilmiş olan genişbandlı, çift polarizasyonlu anten modülü, dizi antenin temel elemanı olarak kullanılmıştır. Dizi antenin tasarımını, benzetimi, prototip üretimi ve ölçümleri yapılmış, S-parametreleri ve işime karakteristikleri (örbüütü, kazanç) incelenmiştir. Antenin operasyon bandı GSM1800 (1710 - 1880 Mhz) ve UMTS (1910 - 2170 Mhz) bandlarını kapsamaktadır. Benzetimler ve ölçümler uyumlu olup; geri dönme kaybının -15 dB'den, $\pm 45^\circ$ lineer polarizasyon kanallar arasındaki izolasyonun -25 dB'den düşük olduğu görülmüştür. Yatay ve dikey düzlemede yarım-güç hüzme genişlikleri (HPBW) sırasıyla 63° ve 7° 'dir. Kazanç yaklaşık olarak 18 dBi'dir.

Anahtar Kelimeler: Dizi anten, baz istasyonu, GSM, UMTS, genişbant, çift polarizasyon, çift band, kanal izolasyonu, S-parametreleri, işime karakteristikleri.

DESIGN OF HIGH GAIN ARRAY ANTENNA FOR GSM1800 AND UMTS BASE STATIONS

ABSTRACT

This paper proposes the design and implementation of high gain array antenna suitable for GSM1800 and UMTS base stations. For this purpose, previously developed wideband, dual polarised antenna module has been used as the basic element of array antenna. The array antenna structure is designed, simulated, manufactured and measured. Network parameters (S-parameters) and radiation characteristics (pattern, gain) of the array antenna have been investigated. The operation bandwidth spans GSM1800 (1710-1880 Mhz) and UMTS (1910-2170 Mhz) bands. The simulations show good agreement with the measurement results that the array antenna has return losses of less than -15 dB and the channel isolation between $\pm 45^\circ$ linearly polarised channels is below -25 dB within the operation band. Azimuth and elevation half power beamwidths (HPBW) are 63° and 7° respectively. Gain is around 18 dBi.

Keywords: Array antenna, base station, GSM, UMTS, wideband, dual polarization, dual band, channel isolation, S-parameters, radiation characteristics.

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Hizmet çeşitliliği, kalitesi ve artan abone sayısı ile mobil haberleşme sistemlerinin kullanımı ve önemi günümüzde çok artmıştır. Dolayısıyla bu alanda pek çok araştırma geliştirme yapılmaktadır. Baz istasyonu antenleri de mobil haberleşme sistemlerinin vazgeçilmez unsurlarıdır. Baz istasyonlarında her band (GSM900, GSM1800, UMTS, 4G, LTE vb) için ayrı ayrı antenler kullanmak hem fiziksel hem de

fonksiyonel olarak pek istenmemektedir. Daha ziyade, iki veya çok bandlı fonksiyonel, kombine anten yapıları tercih edilmektedir. Geliştirilecek antenin de gerekli teknik özellikleri [2-5] sağlama zaruridir. Baz istasyonu anteni, polarizasyona göre mümkün olduğu kadar maksimum sinyal-gürültü oranını (SNR) sağlamalıdır. Bu maksatla, korelasyonsuz sinyalleri alıcıda optimum şekilde birleştirilen, polarizasyon çeşitliliği (diversity) [6,7] uygulanmaktadır. Dairesel polarizasyon dar bandlı sistemlerde kullanılırken [8],

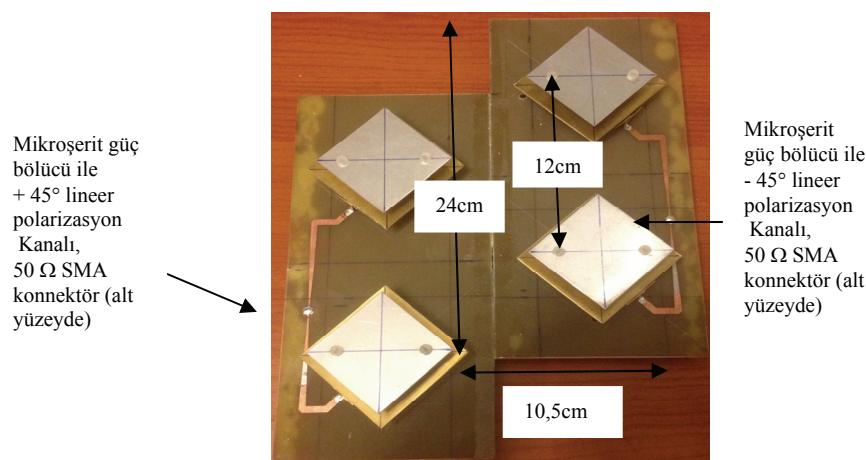
$\pm 45^\circ$ lineer çift polarizasyon, geniş bandlı sistemlerde kullanılmaktadır [1, 9-11].

Bu çalışmada, dizi anten tasarımlı için, sahada baz istasyonlarında en yaygın olarak kullanılan yüksek kazançlı, dar hüzmeli anten tipleri hedef alınarak, her bir modül 1:5 güç bölücü ile, uygun RF güç seviyeleri ile beslenmiştir. Uygun dizi faktörü (array factor) ile modül eleman faktörünün (element factor) örüntü çarpımıyla (pattern multiplication) dizi antenin örüntüsü oluşmuştur. Tasarlanan dizi antenin prototip üretimi de yapılarak, ölçümlemler benzetimler karşılaştırılmıştır. Sonuçlar arasındaki uyumluluk ve tasarım hedefleri başarımlı performansı gösterilmiştir. S-parametreleri (geri dönme kayıpları, izolasyon vb) ve işma karakteristikleri (örüntü, kazanç) hedeflenen 1710-2170 MHz bandında (yaklaşık % 25 band genişliği) teknik tasarım özellikleri sağlanmıştır.

2. TEMEL ANTEN MODÜLÜ (BASIC ANTENNA MODULE)

Dizi anten tasarımlıda, temel eleman olarak yazar ve diğerleri tarafından [12] daha önce geliştirilen ve yazar tarafından üzerinde önemli modifikasyonlar yapılarak son haline getiren anten modülü esas alınmıştır. [12]'deki çalışmada, elemanlar arası ve $\pm 45^\circ$ kanallar arası izolasyonu sağlamak için, $\pm 45^\circ$ lineer polarizasyonu veren anten elemanları arasındaki mesafe iyice açılarak bu sağlanmış ve böylelikle anten genişliği yaklaşık 35 cm'yi bulmuştur. Bu genişlikte bir antenin sahada kullanımı pek mümkün görülmemektedir. Dolayısıyla yazar, anten modülünü revize ederek, $\pm 45^\circ$ kanallar arasında dikeyde $\lambda/2$

GSM1800 ve UMTS bandlarının ikisine birden hizmet verecek tek anten sistemi geliştirilmiştir. Metal plakalar ile askıda plaka anten (suspended plate antenna) yapısı ve FR-4 taban malzemesi kullanılarak, ucuz, hafif, üretimi kolay bir tasarım yapılmıştır. Dizi anten; 5 adet temel anten modülünden oluşup; mesafe kayıklık yaratarak ve yatayda elemanları birbirine yaklaştırarak, teknik performansı da iyileştirerek, anten genişliğini 21 cm'ye düşürmüştür. Hedeflenen operasyon band genişliği 1710-2170 Mhz aralığıdır. Bu aralıktı minimum dalgalaboyu $\lambda_{\min} = 13,82$ cm'dir. Görünmez bölgedeki (invisible region) örüntünün görünür bölgedeki (visible region) örüntüyü bozmaması için (grating lobe); 10 elemanlı bir dizide, elemanlar arası mesafe (d), $\lambda_{\min}$ 'den küçük olmak zorundadır. Elemanlar arası istenmeyen kuplajlar ve hedeflenen kazanç gereksinimi de d 'nin $\lambda = 10$ cm'den küçük olmamasını gerektirmektedir. Dolayısıyla elemanlar arası mesafe $d = \lambda = 12$ cm olarak seçilmiştir (Şekil 1). Anten modülün sağlamış olduğu teknik özellikler ve kullanılan FR-4 taban malzemesinin özellikleri Çizelge 1 ve Çizelge 2'de verilmiştir. Temel anten modülünün, 1710-2170 Mhz'in bandın ortasında 1940 Mhz'de, yatay/dikey düzlemede işma karakteristikleri de aşağıdaki gibidir (Şekil 2, Şekil 3). Modülün çalışma şekli şöyledir: 50 Ω SMA konnektör girişindeki RF güç, sivrilen mikroşerit güç bölücü (tapered microstrip power divider) ile bölünür. Bölünen RF güç, askıda plakalara (suspended plates) kapasitif olarak uymuş besleme uçları (feeding probes) ile askıda plakalara ilettilir ve işma gerçekleştirir.

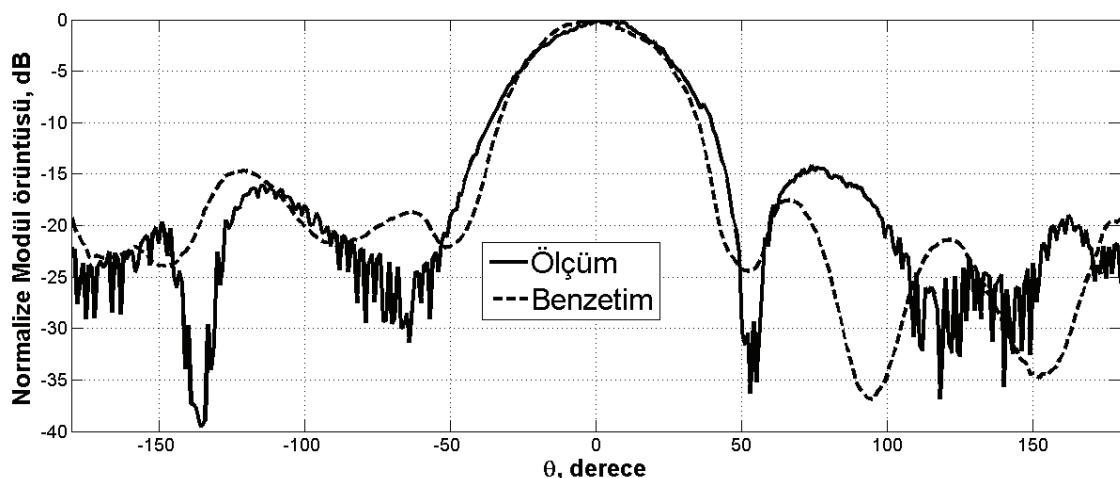
Şekil 1. Temel anten modülü (Basic antenna module)

Çizelge 1. FR-4 taban malzemesi özellikleri (FR-4 substrate specifications)

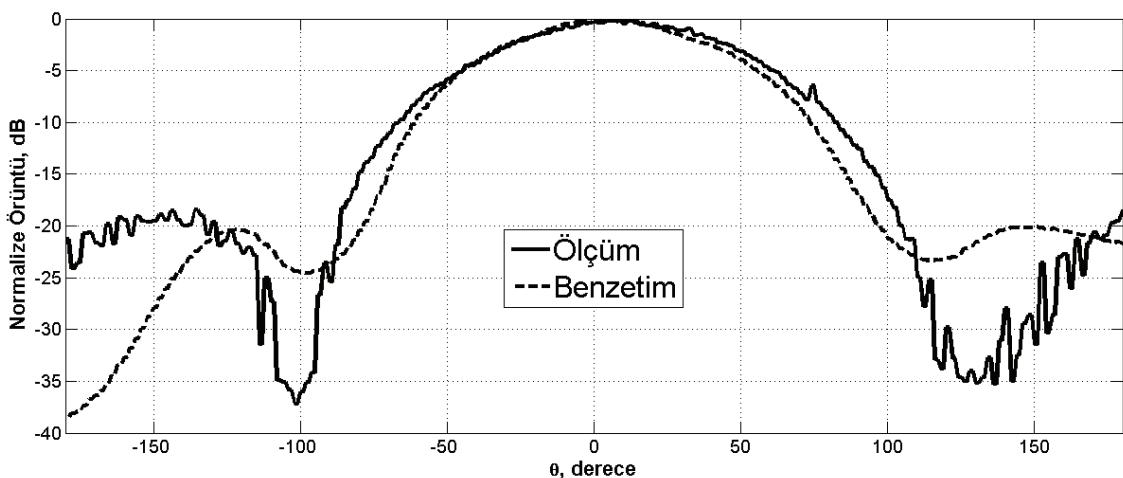
Kalınlık	1,6 mm
Bakır kaplama kalınlığı	0,035 mm
Dielektrik sabiti	4,4
Tanjant kaybı	0,02

Çizelge 2. Temel anten modülü özellikleri (Basic antenna module specifications)

	GSM1800	UMTS
Frekans Bandı (Mhz)	1710 - 1880	1910 - 2170
Kazanç (dBi)	11 ± 1	11 ± 1
Polarizasyon	± 45 lineer	± 45 lineer
Yatay HPBW	$65^\circ \pm 5^\circ$	$60^\circ \pm 5^\circ$
Dikey HPBW	$37^\circ \pm 3^\circ$	$33^\circ \pm 3^\circ$
SLL (dB)	≤ -13	≤ -13
Kanal İzolasyonu (dB)	≤ -25	≤ -25
VSWR	$\leq 1,5$	$\leq 1,5$
Empedans (Ω)	50	50

Şekil 2. Anten modülü dikey düzlem örüntüsü (Antenna module elevation pattern)

Şekil 3. Anten modülü yatay düzlem örüntüsü (Antenna module azimuth pattern)

3. DİZİ ANTEN TASARIMI (DESIGN OF ARRAY ANTENNA)

Yüksek kazançlı iki bandı kapsayan dizi anteni geliştirmek için, operatörlerce sahada en yaygın kullanılan örnek antenler incelemiştir; GSM1800 ve UMTS bandlarının ikisine birden hizmet verecek yeni bir dizi anten geliştirilmesi hedeflenmiştir. Bu yeni antenin hedeflenen teknik özellikleri Çizelge 3'te verilmiştir. Dizi anten; modül temel eleman alınarak ve harici 1:5 güç bölücü ile entegre edilerek Şekil 4 ve

Şekil-5'teki gibi oluşturulmuştur. RF gücü eşit bölecek şekilde (1) tasarlanan 1:5 güç bölücü; ayrı bir FR-4 taban malzemesi üzerine mikroşerit hat olarak tasarlanmış ve dizi antenin şasesi olan arka yüzeye monte edilerek, kablajı yapılmıştır.

$$[V_1, V_2, V_3, V_4, V_5] = [1, 1, 1, 1, 1] \quad (1)$$

Anten modülündeki dahili güç bölücü de RF gücü eşit olarak bölerek, modül üzerindeki iki elemanı

sürmektedir. Dolayısıyla aslında 10 elemanlı (5 adet modül) dizi antende güç dağılımı şöyle olmaktadır.

$$\begin{aligned} [V_{11}, V_{12}, V_{21}, V_{22}, V_{31}, V_{32}, V_{41}, V_{42}, V_{51}, V_{52}] \quad (2) \\ = [1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1] \end{aligned}$$

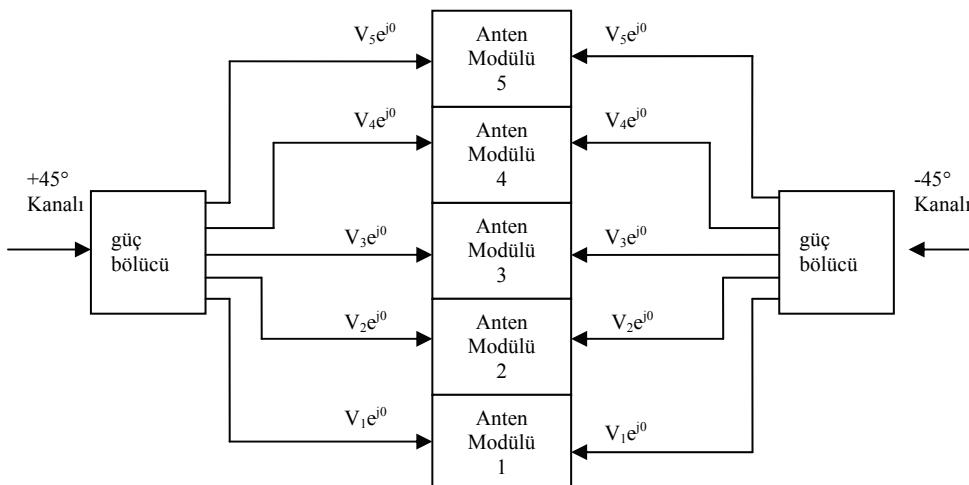
Bu aşamada faz kaydırmalı (progressive phase shift) dizi anten düşünülmemişti için elemanlar arası faz kayıklığı $\xi = 0$ olarak alınmıştır.

Yani tüm elemanlar eş fazda beslenmiştir. Elemanlar arası mesafe d ve güç dağılımı (2) dikkate alınarak normalize dizi faktörü (AF) aşağıdaki gibi bulunur (3), (Şekil 6):

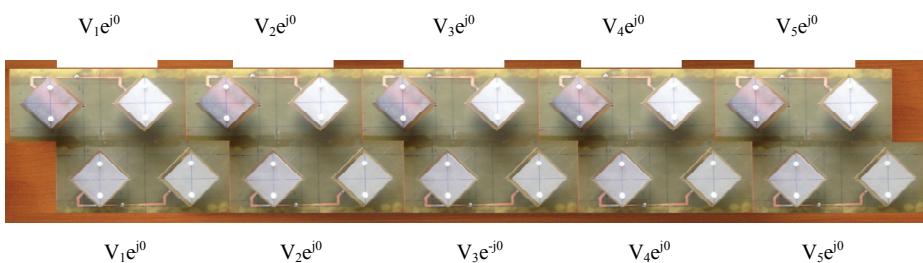
$$AF(\Psi) = \frac{1}{N} \left| \frac{\sin(N\Psi / 2)}{\sin(\Psi / 2)} \right|, \quad \Psi = \beta d \cos \phi + \xi \quad (3)$$

Çizelge 3. Dizi anten tasarımları hedef kriterler (Array antenna design specifications)

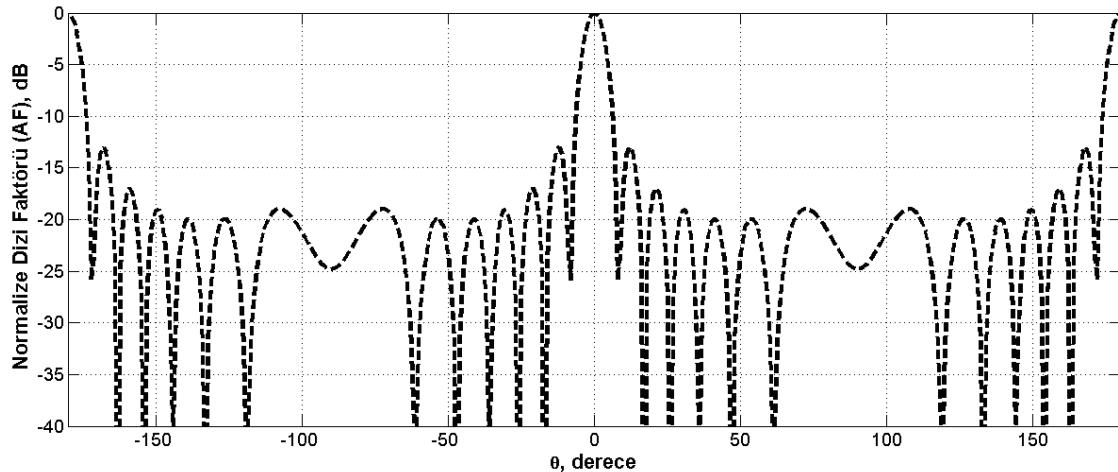
	GSM1800	UMTS
Frekans Bandı (Mhz)	1710 - 1880	1910 - 2170
Kazanç (dBi)	18	18
Polarizasyon	± 45 lineer	± 45 lineer
Yatay HPBW	$65^\circ \pm 5^\circ$	$60^\circ \pm 5^\circ$
Dikey HPBW	$7^\circ \pm 1^\circ$	$6^\circ \pm 1^\circ$
SLL (dB)	≤ -12	≤ -12
Kanal İzolasyonu (dB)	≤ -25	≤ -25
VSWR	≤ 1.5	≤ 1.5
Empedans (Ω)	50	50

Şekil 4. Dizi anten blok şema yapısı (Block diagram of array antenna)

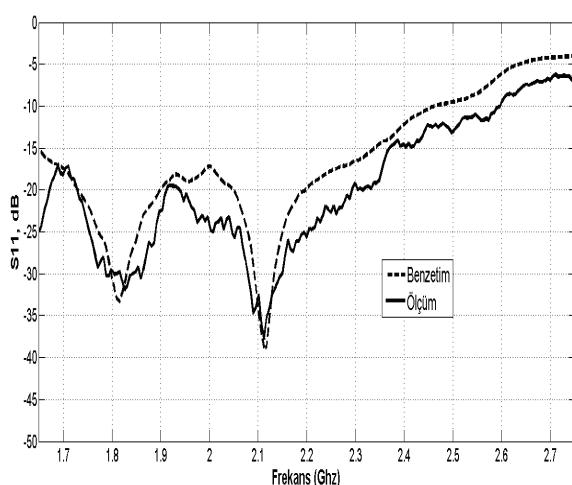
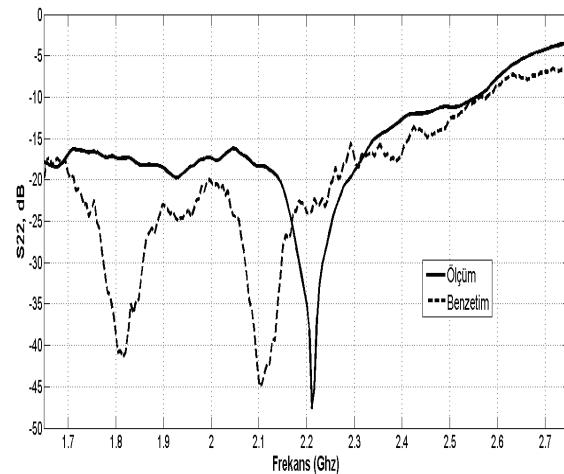
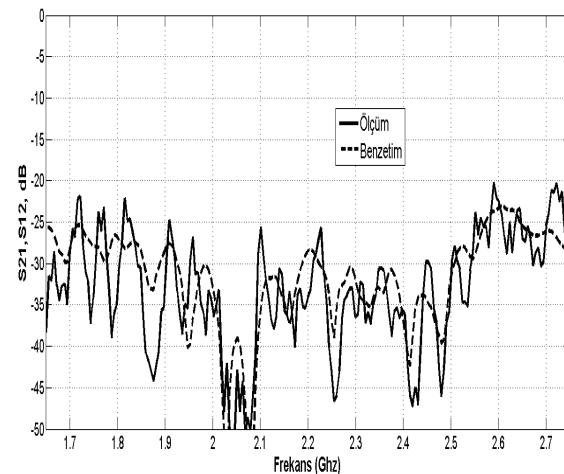
Şekil 5. Prototip dizi anten (Prototype array antenna)

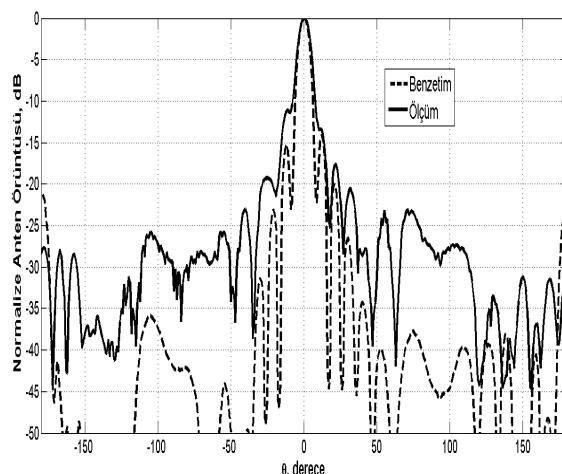

Şekil 6. Normalize dizi faktörü (Normalized array factor)

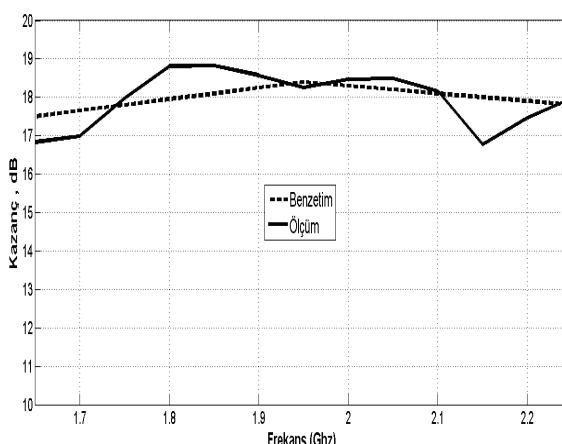
4. BENZETİMLER VE ÖLÇÜMLER (SIMULATIONS AND MEASUREMENTS)

Tasarlanıp prototipi üretilen GSM1800 ve UMTS antenin performans ölçümleri yapılmış ve benzetimlerle (HFSS ver13.0) karşılaştırılmıştır. Network parametreleri (S-parametreleri) bağlamında HP8720D vektör network analizör ile $\pm 45^\circ$ kanalların girişlerinde geri dönüşme kayıpları (S_{11} , S_{22}) ve $\pm 45^\circ$ kanallar arasındaki izolasyon (S_{12} , S_{21}) ölçümleri yapılarak benzetimlerle karşılaştırılmıştır (Şekiller 7,8,9). İşıma karakteristikleri bağlamında; antenin yatay ve dikey düzlemdede işıma örüntüleri ve kazancı yankısız odada (anechoic chamber) ölçülerek benzetimlerle karşılaştırılmıştır (Şekiller 10,11). Dizi antenin yatay işıma örgüsü, temel anten modülü ile aynı olup Bölüm 2 Şekiller 2,3'de verilmiştir. Örüntü ölçümleri 1710-2170 Mhz andının ortası 1940 Mhz frekansında yapılmıştır.

Şekil 7. Geri dönüşme kaybı S_{11} (Return loss S_{11})Şekil 8. Geri dönüşme kaybı S_{22} (Return loss S_{22})Şekil 9. Kanal izolasyonu S_{21} , S_{12} (Channel isolation S_{21} , S_{12})

Şekil 10. Dikey düzlemede işma örüntüsü (Elevation radiation pattern)

Şekil 11. Dizi antenin kazancı (Array antenna gain)

5. SONUÇLAR VE TARTIŞMA (RESULTS AND DISCUSSION)

Dizi antenin S-parametreleri, Çizelge 3'de verilen voltaj duran dalga oranı (VSWR), kanal izolasyonu ve empedans değerlerini belirlemektedir. Geri dönme kayipları S_{11} ve S_{22} sırasıyla $+45^\circ$ ve -45° kanal girişlerindeki duran dalga oranı ve empedans uyumunu vermektedir. $VSWR \leq 1,5$ hedefi; $S_{11} \leq -14$ dB ve $S_{22} \leq -14$ dB olmasını gerektirmektedir. Şekil 7 ve Şekil 8 tüm band boyunca bu hedeflerin ve 50Ω empedans uyumunun sağlandığını, hatta bandın 100 Mhz altına ve 200 Mhz yukarısına kadar da sağlanabileceğini göstermektedir. Şekil 7 ve Şekil 8'de S_{11} - S_{22} arasındaki ölçüm farklılığı, prototip üretimde oluşan milimetrik montaj hatalarından kaynaklanabilir fakat tasarım hedefleri içinde tutarlıdır. S_{21} ve S_{12} ise; $+45^\circ$ ve -45° kanallar arasındaki kupleji ve izolasyonu ifade etmektedir. Kanalları mümkün olduğu kadar bağımsız, korelasyonsuz yapmak ve alıcı işlemede kazançtan istifade etmek için, bu değerin tipik olarak -25 dB civarında olması istenmektedir. Şekil 9'da lokal iki bölge (1720 Mhz ve 1820 Mhz civarı) haricinde tüm band boyunca kanal izolasyonun $S_{21} = S_{12} \leq -25$ dB

olduğu görülmektedir ki; 1720 Mhz, 1820 Mhz frekansları da GSM1800'ün yukarı hat (uplink: 1710-1780 Mhz) ve aşağı hat (downlink: 1810-1880 Mhz) bölgesine ayrı ayrı denk düşüğü için operasyonel olarak sorun yaratmayacaktır.

Dizi antenin yatay ve dikey düzlemede işma örüntüleri Şekiller 2,3 ve Şekil 10'da verilmiştir. Bandın tam ortasında (1940 Mhz) yapılan yankısız oda ölçümlerinde yatay düzlemede $HPBW \sim 63^\circ$ ve dikey düzlemede $HPBW \sim 7^\circ$ ölçülmüştür. Bu değerlerden hareketle ve Şekil 11'deki kazanç eğrisini de dikkate alarak; yatay $HPBW$ 'in GSM1800 için $65^\circ \pm 5^\circ$, UMTS için $60^\circ \pm 5^\circ$; dikey $HPBW$ 'in de GSM1800 için $7^\circ \pm 1^\circ$, UMTS için $6^\circ \pm 1^\circ$ aralığında kalacağı söylenebilir. Dikey düzlemede yan kulakçık seviyeleri (SLL), ana hüzmenin sağında -14 dB, solunda ise -11,8 dB seviyelerindedir. Tasarım hedefi $SLL \leq -12$ dB'in 0,2 dB'lik bir farkla sağlanmaktadır. 18 dB'lik kazanç hedefi de $18 \text{ dB} \pm 1 \text{ dB}$ aralığta elde edilmiştir. S-parametreleri ve işma karakteristikleri bağlamında ölçümler ile benzetimler uyumludur.

6. SONUÇ (CONCLUSION)

GSM1800 ve UMTS bandlarında birlikte kullanılabilecek dizi anten tasarımı, prototip üretimi ve benzetim-ölçüm sonuçları sunulmuştur. Tasarım hedefleri sağlanmıştır. Operatörlerin bu tip fonksiyonel antenlerde bir diğer tercihleri de işin demetinin günlük operasyonda ayarlanabilir eğimli ve uzaktan kontrol edilebilmesidir (Remote electrical adjustable tilt). Geliştirilen dizi antene bu özellik eklenmek istendiğinde, işin demeti eğildikçe, uskun üzerinde kulakçık seviyesi (ana hüzmenin sol tarafı) yükselecektir ve komşu hücrelerde enterferans yaratacaktır. Dolayısıyla mevcut antenin -11,8 dB'lik SLL seviyesi bu aşamada kabul edilebilir olsa bile, ileriki aşamalarda, örneğin faz kaydırmalı dizi anten geliştirirken, problem olacağı düşünülmektedir. Bu nedenle gelecekteki çalışmalarında, dizi anten elemanları arasında uygun faz farkları yaratacak ($\xi \neq 0$) bir faz kaydırıcı ve elemanlar arasında RF güç dağılımını optimal yapacak (Taylor, Binomial vb) yeni bir güç böülübü geliştirip, dizi anten ile entegre ederek; faz kaydırmalı uzaktan kontrol edilebilir GSM1800+UMTS baz istasyonu anten çalışması hedeflenmektedir.

Geliştirilen dizi antenin S-parametrelerine bakıldığında, dış mekanlarda, Wi-Fi, WLAN, WiMAX gibi 2200-2700 Mhz aralığında çalışan haberleşme sistemleri için de ayarlanarak, çok bandlı (GSM1800+UMTS+Wi-Fi+WiMAX) fonksiyonel bir anten düşünülebilir. Yapılan ön çalışmalarla, antenin S-parametrelerinin bu amaç doğrultusunda ayarlanabileceği görülmüştür. Ancak, 1710-2700 Mhz aralığında (yaklaşık % 44 bant genişliği), askıda plaka anten (suspended plate antenna) yapısı ile işma örgüsü ve kazanç kararlılığı sağlanamamaktadır. 2500

Mhz'den sonra, yüksek dereceli modlar (higher order modes) aktif hale gelerek, ana hüzme bölünüp (beam splitting) ikiye ayrılmaktadır. Bu konunun gelecekte ayrıca ele alınması gerekiği düşünülmektedir.

7. TEŞEKKÜR (ACKNOWLEDGEMENT)

Laboratuar ve ölçüm çalışmalarında sağladığı destek ve yardımlardan dolayı hocam Sn. Prof. Sencer Koç'a ve ODTÜ-EE bölümümne çok teşekkür ederim.

SEMBOLLER VE KISALTMALAR (SYMBOLS AND ABBREVIATIONS)

ϵ_0 : Boş uzay geçirgenliği, $(1/36\pi)\times 10^{-9}$ (F/m),

ϵ_r : Dielektrik sabiti

f : Frekans (Hz),

λ : Dalgaboyu (m)

AF: Dizi Faktörü (Array Factor),

dB: Desibel

GSM: Global System for Mobile communication

UMTS: Universal Mobile Telecommunication

System

HFSS: High Frequency Structure Simulator

HPBW: Yarım-Güç Hüzme Genişliği (Half Power Beam Width)

RF: Radyo Frekans,

SLL: Yan Kulakçık Seviyesi (Side Lobe Level)

SNR: Sinyal-Gürültü Oranı (Signal to Noise Ratio)

VSWR: Voltaj Duran Dalga Oranı (Voltage Standing Wave ratio)

Wi-Fi: Wireless Fidelity (IEEE 802.11b wireless networking)

WiMAX: Worldwide Interoperability for Microwave Access

WLAN: Wireless Local Area Network

KAYNAKLAR (REFERENCES)

1. Chen, Z. N. and K.-M. Luk, **Antennas for Base Stations in Wireless Communications**, McGraw-Hill, New York, 2009.
2. Huang, Y. H., J. Ma, S. G. Zhou, and Q. Z. Liu, "Compact wideband inverted cone combined spherical segment antenna," **Journal of Electromagnetic Waves and Applications**, Vol. 23, No. 7, 935-940, 2009.
3. Song, Y., Y.-C. Jiao, G. Zhao, and F.-S. Zhang, "Multiband CPW-FED triangle-shaped monopole antenna for wireless applications," **Progress In Electromagnetics Research**, PIER 70, 329-336, 2007.
4. Mahatthanajatuphat, C., S. Saleekaw, and P. Akkaraekthalin, "A rhombic patch monopole antenna with modified minkowski fractal geometry for UMTS, WLAN, and mobile Wimax application," **Progress In Electromagnetics Research**, PIER 89, 57-74, 2009.
5. Wu, Y.-J., B.-H. Sun, J.-F. Li, and Q.-Z. Liu, "Triple-band omni-directional antenna for WLAN application," **Progress In Electromagnetics Research**, PIER 76, 477-484, 2007.
6. Vaughan, R. G., et al., "Antenna diversity in mobile communications," **IEEE Trans. on Veh. Tech.**, Vol. 36, 149-172, 1987.
7. Su, D., D. Fu, T. N. C. Wang, and H. Yang, "Broadband polarization diversity base station antenna for 3G communication system," **Journal of Electromagnetic Waves and Applications**, Vol. 22, No. 4, 493-500, 2008.
8. Wong, K.-L., F.-S. Chang, and T.-W. Chiou, "Low-cost broadband circularly polarized probe-fed patch antenna for WLAN base station," **IEEE Int. Symposium on Antennas & Propag.**, Vol. 2, 526-529, San Antonio, Texas, USA, June 2002.
9. Serra, A. A., P. Nepa, G. Manara, G. Tribellini, and S. Cioci, "A wide-band dual-polarized stacked antenna," **IEEE Antennas and Wireless Propag. Lett.**, Vol. 6, 141-143, 2007.
10. Kashani, H. F., M. Shahpari, and H. Ameri, "Dual band dual polarized antenna with high efficiency for base transceiver stations," **Journal of Electromagnetic Waves and Applications**, Vol. 22, No. 10, 1371-1379, 2008.
11. Eldek, A. A., A. Z. Elsherbeni, and C. E. Smith, "Square slot antenna for dual wideband wireless communication systems," **Journal of Electromagnetic Waves and Applications**, Vol. 19, No. 12, 1571-1581, 2005.
12. İsenlik, T., Bilgiç, M.M., Yeğin, K., Çiydem, M. "GSM/UMTS Dual Polarization Base Station Antenna Design", **IEEE APS/URSI 2011**.

